

Bijlage 5 Archeologische waarden beheersverordening Haven - Noord

Archeologisch beleid

De gemeente Spijkenisse heeft een archeologisch beleid en beleidsinstrumenten ontwikkeld (meest recente versie vastgesteld in 2011), waarmee een tijdige en volwaardige inbreng van archeologische belangen bij ruimtelijke ontwikkelingen is gewaarborgd. Ook worden bestemmingsplannen en andere ruimtelijke plannen voorzien van een archeologieparagraaf. Meer specifiek is het doel van het voorgenomen archeologisch beleid te zorgen:

1. voor het behoud van archeologische waarden ter plaatse in de bodem;
2. voor de documentatie van archeologische waarden indien behoud ter plaatse niet mogelijk is;
3. dat de resultaten van het archeologisch onderzoek bereikbaar en kenbaar zijn voor derden.

Het bovenstaande sluit aan op en komt mede voort uit het rijksbeleid en het provinciale beleid dat naar aanleiding van het Europese Verdrag van Malta is ontwikkeld en dat aansluit bij de Wet op de archeologische monumentenzorg (Wamz 2007). Belangrijk gemeentelijk toetsinstrument is de Archeologische Waarden- en Beleidskaart Spijkenisse (vaststelling in procedure).

Het vaststellen, waarderen en documenteren van archeologische waarden vindt binnen de archeologische monumentenzorg gefaseerd plaats. Na een bureauonderzoek kan het nodig zijn een archeologische inventarisatie in het veld uit te voeren. De resultaten van de inventarisatie kunnen vervolgens leiden tot een aanvullend archeologisch onderzoek. De resultaten van laatstgenoemd onderzoek vormen het uitgangspunt bij de keuze om een vindplaats te behouden, op te graven, waarnemingen uit te voeren tijdens het bouwproject of geen verdere stappen te ondernemen.

Archeologische verwachting

Het verordeningsgebied maakt deel uit van een archeologisch kansrijk gebied. Op de Archeologische Waarden- en Beleidskaart Spijkenisse (versie 2011) gelden voor een aantal zones binnen dit gebied verschillende archeologische verwachtingen, van laag tot hoog, met hieraan gekoppeld archeologisch beleid. Dit beleid wordt in voorliggende beheersverordening omgezet in een viertal archeologische regimes (zie ook de Aanbevelingen).

Het gebied met een hoge archeologische verwachting betreft in eerste instantie drie historische dijktracés, respectievelijk de (Beneden) Molendijk, de Oud Oostbroeksedijk en de Nieuw Oostbroeksedijk. Van deze dijken zijn alleen de twee eerste (deels) in het huidige topografisch beeld bewaard gebleven. Verder valt een deel van de historische kern en haven van Spijkenisse in de omvang van circa 1850 binnen het bestemmingsplan. Ook dit gebied heeft een hoge archeologische verwachting.

Het gebied met een redelijk hoge archeologische verwachting is gelegen tussen de Molendijk en Oud Oostbroeksedijk, de voormalige Polder Oud Oostbroek.

De gebieden met een lage archeologische verwachting betreft in eerste instantie de zone tussen de Oud Oostbroeksedijk en de (verdwenen) Nieuw Oostbroeksedijk, de voormalige Polder Nieuw Oostbroek. Deze zone heeft blootgestaan aan erosie door de Oude Maas. Ook het deel van de Oude Maas dat binnen het verordeningsgebied valt, behoort tot het gebied met een lage archeologische verwachting.

In het verordeningsgebied zijn zowel grote landschappelijke fenomenen (slootstructuren, akkercomplexen) te verwachten, als kleinere structuren die in een booronderzoek traceerbaar zijn, zoals huisplaatsen uit de latere prehistorie of de Romeinse tijd. Dergelijke structuren hebben een gemiddelde oppervlakte van 100-200 vierkante meter. Archeologische indicatoren van dit type en/of uit deze periode, aangetroffen in een klein plangebied (kleiner dan 200 vierkante meter), leveren doorgaans een beperkte wetenschappelijke waarde op en de archeologische informatie is gefragmenteerd. Het verlies aan archeologische informatie als in dergelijke gevallen geen onderzoek wordt uitgevoerd is relatief gering.

Het registreren van een enkel spoor of een enkele vondst die bij dergelijke bodemingrepen wordt aangetroffen kan wel zinvol zijn. Daarom wijst de gemeente, wanneer (nader) archeologisch onderzoek niet verplicht is, altijd op de meldingsplicht in geval van 'toevalsvondsten', zoals verwoord in artikel 53 van de Monumentenwet 1988.

Aanbevelingen

Waarde - Archeologie - 1

Voor de historisch dijktracés en het deel van de historische kern en haven van Spijkenisse dat binnen het bestemmingsplan valt (Waarde - Archeologie - 1) geldt een bouwregeling en een omgevingsvergunning voor werken, geen bouwwerk zijnde, voor bouw- en graafwerkzaamheden die dieper reiken dan 50 cm beneden maaiveld en die tevens een terreinoppervlakte van meer dan 100 vierkante meter beslaan.

Waarde - Archeologie - 2

Voor het gebied tussen de (Beneden) Molendijk en de Oud Oostbroeksedijk (Waarde - Archeologie - 2) geldt een bouwregeling en een omgevingsvergunning voor werken, geen bouwwerk zijnde, voor bouw- en graafwerkzaamheden die dieper reiken dan 80 cm beneden maaiveld en die tevens een terreinoppervlakte van meer dan 200 vierkante meter beslaan.

Waarde - Archeologie - 3

Voor het in het verleden aan erosie blootgestelde gebied tussen de Oud Oostbroekse- en Nieuw Oostbroeksedijk (Waarde - Archeologie - 3) geldt een bouwregeling en een omgevingsvergunning voor werken, geen bouwwerk zijnde, voor bouw- en graafwerkzaamheden die dieper reiken dan 400 cm beneden maaiveld en die tevens een terreinoppervlakte van meer dan 200 vierkante meter beslaan.

Waarde - Archeologie - 4

Voor het binnen de bestemmingsplangrenzen gelegen water (Waarde - Archeologie - 4) geldt een bouwregeling en een omgevingsvergunning voor werken, geen bouwwerk zijnde, voor bouw- en graafwerkzaamheden die dieper reiken dan de huidige onderwaterbodem en die tevens een terreinoppervlakte van meer dan 200 vierkante meter beslaan.

